

Udskriftsdato: 15. december 2025

FOU nr 1986.142 (Gældende)

Hjemvisning ved fremkomsten af nye oplysninger i ankemyndigheden

Ministerium: Folketinget

Hjemvisning ved fremkomsten af nye oplysninger i ankemyndigheden

Den sociale ankestyrelse havde truffet afgørelse i en klagesag vedrørende førtidspension uden at indhente resultatet af en arbejdsprøvning og uden i afgørelsen at gøre opmærksom herpå.

Udtalt, at ankestyrelsen enten burde have hjemvist sagen til fornyet behandling i revaliderings- og pensionsnævnet eller i hvert fald i afgørelsen udtrykkeligt have gjort opmærksom på, hvad der havde været afgørelsesgrundlaget, og hvorledes klageren kunne forholde sig med hensyn til en fornyet prøvelse af sagen på det nu foreliggende grundlag.

(J. nr. 1986-1304-043)

A klagede over, at den sociale ankestyrelse havde tiltrådt en afgørelse fra revaliderings- og pensionsnævnet for Nordjyllands amt, hvorefter A ikke fandtes berettiget til førtidspension.

Det fremgik af de foreliggende oplysninger, at A's læge den 23. august 1984 indgav ansøgning for A om helbredsbedinget førtidspension til social- og sundhedsforvaltningen i Hjørring kommune.

Den 23. oktober 1984 sendte det sociale udvalg i Hjørring kommune sagen til revaliderings- og pensionsnævnet for Nordjyllands amt med indstilling om, at A blev meddelt afslag på førtidspension, da man ikke fandt, at A's forringede helbredstilstand var varig.

På et møde den 6. december 1985 besluttede nævnet at meddele A afslag på hendes ansøgning om førtidspension. Nævnet fandt ikke, at hendes erhvervsevne var nedsat med mindst halvdelen. Nævnet anførte i sin begrundelse, at der forelå revalideringsmuligheder, således at A skulle kunne påtage sig et deltidsarbejde.

Social- og sundhedsforvaltningen i Hjørring kommune klagede for A over denne afgørelse til den sociale ankestyrelse.

I skrivelse af 24. marts 1986 godkendte revaliderings- og pensionsafdelingen i Nordjyllands amtskommune A's optagelse i revalideringsinstituttet »Reva« pr. 28. juli 1986. Formålet med en arbejdsprøvning var at få belyst, om A havde nogen arbejdsevne i behold. I den nedennævnte skrivelse af 4. september 1986 fra socialforvaltningen i Hjørring kommune til den sociale ankestyrelse oplyste socialforvaltningen, at ankestyrelsen var blevet gjort bekendt med, at der var truffet beslutning om, at A skulle optages på »Reva« til grundtest/arbejdsprøvning.

I et møde den 12. august 1986 traf ankestyrelsen afgørelse i sagen uden at have kendskab til forløbet af A's ophold på »Reva«. Ankestyrelsen fandt ikke, at A's erhvervsevne var nedsat med mindst halvdelen. Ankestyrelsen bemærkede, at styrelsen havde fundet, at der var mulighed for at iværksætte foranstaltninger, der kunne antages varigt at forbedre erhvervsevnen. Ankestyrelsen tiltrådte således revaliderings- og pensionsnævnets afgørelse.

Med skrivelse af 4. september 1986 sendte social- og sundhedsforvaltningen i Hjørring kommune resultatet af arbejdsprøvningen til den sociale ankestyrelse med anmodning om at få sagen genoptaget. Socialforvaltningen henviste til, at ankestyrelsen havde været bekendt med, at en arbejdsprøvning var iværksat. Forvaltningen havde forventet, at ankestyrelsen først ville træffe afgørelse, når resultatet af arbejdsprøvningen forelå. I et referat af et afslutningsmøde den 29. august 1986 på »Reva« var det anført om A, at der var konstateret ringe arbejdskvalifikationer både teoretisk og praktisk. Man var mest tilbøjelig til at mene, at A var berettiget til en førtidspension.

I skrivelse af den 9. oktober 1986 meddelte ankestyrelsen socialforvaltningen i Hjørring kommune, at resultatet af arbejdsprøvningen ikke gav ankestyrelsen anledning til at ændre sin afgørelse i skrivelsen af 15. august 1986.

I anledning af A's klage til ombudsmanden over ankestyrelsens afgørelse anmodede ombudsmanden ankestyrelsen om en udtalelse. Ombudsmanden bad specielt ankestyrelsen om at udtale sig om begrundelsen for ankestyrelsens afgørelse om ikke at optage sagen til fornyet behandling.

I en udtalelse i anledning af klagen anførte ankestyrelsen, at styrelsen kunne henholde sig til afgørelsen i skrivelsen af 15. august 1986. Styrelsen henviste til, at resultatet af arbejdsprøvningen først forelå, efter at ankestyrelsen havde behandlet sagen på møde. Styrelsen fandt det rettest, at spørgsmålet om, hvilken konklusion med hensyn til en pensionsberettigelse, der kan drages af resultatet af en arbejdsprøvning, i første omgang bedømmes af revaliderings- og pensionsnævnet, hvis ansøgeren på ny begærer pension.

Jeg udtalte følgende i en skrivelse til A:

»I afgørelsen i skrivelsen af 15. august 1986 anførte den sociale ankestyrelse som en del af begrundelsen for at meddele afslag på ansøgningen om pension, at styrelsen havde fundet, »at der er mulighed for at iværksætte foranstaltninger, der kan antages mere varigt at forbedre erhvervsevnen«.

Ankestyrelsen var gjort bekendt med, at en arbejdsprøvning af Dem var iværksat.

Ankestyrelsen var ikke bekendt med forløbet og resultatet af arbejdsprøvningen forud for styrelsens afgørelse.

I skrivelsen af 9. oktober 1986 anførte ankestyrelsen, at oplysningerne om revalideringsforløbet ikke gav anledning til ændring af styrelsens afgørelse.

På ombudsmandens spørgsmål ... herom anførte den sociale ankestyrelse i udtalelsen ..., at styrelsen fandt det rettest, »at spørgsmålet om, hvilken konklusion med hensyn til pensionsberettigelse, der kan drages af resultatet af arbejdsprøvningen, i første omgang bedømmes af nævnet, såfremt ansøgeren på ny begærer pension«.

Jeg kan for så vidt være enig med den sociale ankestyrelse i, at det kan være rigtigst, at resultatet af en arbejdsprøvning, der fremkommer under en klagesags behandling, og således ikke har foreligget for revaliderings- og pensionsnævnet i første omgang, bedømmes af nævnet.

Når ankestyrelsen i en sag indtager dette standpunkt, bør det efter min opfattelse føre til, enten at styrelsen hjemviser sagen til fornyet behandling i revaliderings- og pensionsnævnet, eller at styrelsen i hvert fald i afgørelsen udtrykkeligt gør opmærksom på, hvad der har været afgørelsesgrundlaget, og eventuelt giver en vejledning om, hvorledes den pågældende klager kan forholde sig med hensyn til en fornyet prøvelse af sagen på det nu foreliggende grundlag.

I det foreliggende tilfælde - hvor ankestyrelsen ydermere i afgørelsen i skrivelsen af 15. august 1986 specielt nævnte revalideringsmuligheder - finder jeg således, at ankestyrelsen burde have handlet i overensstemmelse med det ovenfor anførte.

Jeg har gjort den sociale ankestyrelse bekendt med min opfattelse.

Ankestyrelsen tog stilling til betydningen af resultatet af arbejdsprøvningen i skrivelse af 9. oktober 1986 ved at meddele socialforvaltningen, at materialet ikke gav grundlag for at genoptage sagen.

Beslutningen blev ikke truffet på et møde i ankestyrelsen, og styrelsen var ifølge telefonisk oplysning, som jeg har indhentet fra styrelsen, ikke på tidspunktet for denne beslutning længere i besiddelse af sagens akter.

Jeg finder under disse omstændigheder ikke at have tilstrækkelig anledning til at gå nærmere ind på indholdet af ankestyrelsens beslutning i skrivelsen af 9. oktober 1986.

Jeg må derimod i overensstemmelse med det, jeg har anført ovenfor, finde det rettest, at spørgsmålet om tilkendelse af førtidspension undergives en fornyet vurdering på det nu foreliggende grundlag i revaliderings- og pensionsnævnet for Nordjyllands amt. Jeg vil derfor foreslå Dem at rette henvendelse til socialforvaltningen i Hjørring kommune med anmodning herom.

Jeg har sendt en genpart af denne skrivelse til socialforvaltningen i Hjørring kommune og revaliderings- og pensionsnævnet for Nordjyllands amt. Over for nævnet har jeg bemærket, at sagens forløb i ankestyrelsen kan føre til, at en eventuel pensionstilkendelse tillægges virkning fra et tidspunkt, der ligger forud for tidspunktet for en fornyet ansøgning.

...«

Den pågældende ankechef i den sociale ankestyrelse bekræftede senere, at styrelsen - selv om styrelsen ikke længere var i besiddelse af akterne ved genoptagelsesbeslutningen - havde en ekstrakt af sagen.